

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Nařízení o obalech a obalových odpadech (PPWR) - nová éra regulace obalů v Evropské unii

Již 12. srpna 2026 nabude účinnosti a stane se tak i v České republice přímo použitelným unijní nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) o obalech a obalových odpadech (Packaging and Packaging Waste Regulation – PPWR) [1], které představuje zásadní reformu evropské regulace ve specifické oblasti obalů a obalových odpadů. Na rozdíl od dosavadní právní úpravy, založené na evropské směrnici 94/62/ES [2] a navazujících transpozičních předpisech v členských státech, zavádí PPWR jednotná a přímo použitelná pravidla pro celou Evropskou unii. Cílem nařízení je harmonizace požadavků na obaly v rámci vnitřního trhu, snížení environmentálních dopadů obalů během celého jejich životního cyklu a podpora přechodu na oběhové hospodářství.

Problematika obalů a obalových odpadů patří dlouhodobě mezi významná témata evropské environmentální politiky a s ní související právní regulace. Rostoucí množství obalových odpadů, tlak na efektivnější využívání zdrojů a snaha o dosažení cílů Zelené dohody pro Evropu (*European Green Deal*) vedly Evropskou unii k přijetí nové komplexní a harmonizované právní úpravy.

Výsledkem tohoto legislativního procesu je nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2025/40 o obalech a obalových odpadech (PPWR), které bude účinné a přímo použitelné již od 12. srpna 2026. Zvolenou formou přímo použitelného „nařízení“, bez nutnosti transpozice v členských státech, Evropská unie usiluje o odstranění rozdílů mezi jednotlivými vnitrostátními úpravami a o vytvoření skutečně jednotného regulatorního rámce pro všechny účastníky trhu.

Nová právní úprava nepochybně představuje nejzásadnější zásah do oblasti obalového hospodářství za poslední desetiletí a bude mít dopad prakticky na všechny hospodářské subjekty, které uvádějí obaly nebo balené výrobky na trh Evropské unie anebo jsou jinak zapojeny do příslušného hodnotového řetězce. V těchto souvislostech tak PPWR představuje významný nástroj evropské strategie přechodu od lineárního modelu spotřeby k modelu cirkulární ekonomiky.

Cíle a základní principy nařízení PPWR

Jak již bylo konstatováno, tak je PPWR založeno na několika vzájemně propojených cílech.

Primárním cílem je postupné snižování negativních dopadů obalů a obalových odpadů na životní prostředí a lidské zdraví. Regulace se proto zaměřuje na celý životní cyklus obalů – od jejich návrhu a výroby přes distribuci a používání až po jejich opětovné využití, recyklaci nebo odstranění.

Druhým zásadním cílem unijního nařízení o obalech a obalových odpadech je podpora fungování vnitřního trhu Evropské unie. Harmonizací požadavků na obaly má být zabráněno vzniku překážek obchodu, narušování hospodářské soutěže a rozdílnému výkladu povinností mezi členskými státy.

Vedle toho PPWR dále posiluje princip oběhového hospodářství, a to zejména prostřednictvím prevence vzniku obalových odpadů, snižování množství zbytečných obalů, podpory opětovného

použití a opětovného plnění obalů, zvýšení míry recyklace, efektivnějšího sběru a zpracování obalových odpadů a rozšířené odpovědnosti producenta (*EPR – Extended Producer Responsibility*).

Rozsah věcné působnosti nařízení

Jedním z nejvýznamnějších aspektů nové regulace obalů a obalových odpadů je její mimořádně široký rozsah věcné působnosti.

Nařízení se vztahuje na veškeré obaly bez ohledu na použitý materiál a bez ohledu na sektor, ve kterém jsou používány. Povinnosti se tedy budou týkat obalů využívaných jak v průmyslu, tak i v maloobchodu, distribučních systémech, ve službách anebo v kancelářských provozech.

Stejně široce je koncipována i působnost ve vztahu k obalovým odpadům, neboť regulace dopadá na veškeré obalové odpady bez ohledu na jejich původ. Takto rozsáhlé vymezení představuje významnou změnu oproti dosavadnímu pojetí a rozšiřuje okruh subjektů, které budou muset novým požadavkům věnovat zvýšenou pozornost.

Nové pojetí obalu a obalového odpadu

V těchto souvislostech jsou zcela nové i věcná vymezení a legální definice pojmů obalu a obalového odpadu. Nové definice přitom mohou v praxi vést k přehodnocení dosavadního zařazení některých výrobků a k nutnosti nového posouzení regulačních povinností.

Podle PPWR je obalem jakýkoli předmět bez ohledu na použitý materiál, který je určen k uzavření, ochraně, dodání, prezentaci nebo manipulaci s výrobkem mezi hospodářskými subjekty nebo vůči konečnému uživateli. Definice vychází především z funkce daného předmětu, nikoliv pouze z jeho materiálového provedení. Významným důsledkem je možnost zahrnutí širšího spektra výrobků do režimu obalové regulace.

Vedle obecné definice PPWR rozlišuje také několik specifických kategorií obalů, zejména primární výrobní obaly, prodejní obaly, skupinové obaly a přepravní obaly.

Obdobně široce je definován i pojem obalového odpadu, kterým se rozumí jakýkoli obal nebo obalový materiál, který se stal odpadem, s výjimkou odpadů vznikajících při samotné výrobě.

Hospodářské subjekty, jejich povinnosti a odpovědnost

PPWR významně rozšiřuje okruh povinných subjektů zapojených do plnění regulačních povinností.

V tomto směru nařízení vychází z rámcového pojmu hospodářských subjektů, pod který spadají nejen výrobci obalů, ale i dodavatelé, dovozci, distributoři, koneční distributoři, pověření zástupci a poskytovatelé služeb kompletního vyřízení objednávek (*fulfilment service providers*).

Rozsah povinností jednotlivých hospodářských subjektů závisí na jejich postavení v distribučním a hodnotovém řetězci. Nejširší okruh povinností je logicky spojen s postavením výrobce, ale řada povinností je spojena i s postavením jiných hospodářských subjektů. Podniky proto budou muset důkladně analyzovat své postavení v dodavatelských řetězcích a správně určit, do které kategorie hospodářských subjektů spadají.

Kdo je výrobcem podle PPWR

Podle PPWR je výrobcem jakákoli osoba nebo podnik, který fyzicky vyrábí obaly nebo si je nechává navrhnout a vyrobit pod svým vlastním jménem nebo ochrannou známkou, i když je ve skutečnosti vyrábí třetí osoba.

Pokud například podnik zadá výrobu obalu tak, aby nesl jeho značku, logo či slogan, stává se výrobcem tohoto obalu, a to bez ohledu na to, kdo jej fyzicky vyrobí. V praxi se přitom bude často jednat o maloobchodníky prodávající vlastní výrobky pod vlastní značkou (typicky nápojové obaly) nebo e-commerce prodejce (typicky papírové krabice s logem e-shopu).

Totéž platí i v případě, že si podnik obal nechá vyrobit dle vlastních požadavků, např. dle jím určených rozměrů nebo z jím určeného materiálu. Naopak pokud je obal neznačkový anebo vyrobený pro obecné použití, tak je výrobcem ten subjekt, který fyzicky vytváří takový obal, popř. jeho část.

Zároveň nelze opomenout výjimku stanovenou pro mikropodniky, tj. podniky s méně než 10 zaměstnanci a ročním obratem nižším než 2 miliony EUR. Tato výjimka znamená, že pokud jste mikropodnik a zadáte výrobu obalu pro svou značku dodavateli ve stejném členském státě EU, považuje se za výrobce tento dodavatel.

Compliance požadavky a uvádění obalů na trh

Klíčovým ustanovením PPWR je jeho článek 4 odst. 1, který stanoví základní princip regulatorní shody: Obaly mohou být uváděny na trh pouze tehdy, jsou-li v souladu s požadavky nařízení. Toto ustanovení tak vytváří základní compliance rámec celé regulace obalů a obalových odpadů.

Splnění požadavků PPWR podle článků 5 až 12 se stává nezbytnou podmínkou pro uvedení obalů na trh Evropské unie. Podniky proto budou muset zajistit, aby jejich obaly splňovaly všechny relevantní technické, environmentální a informační požadavky.

Nedodržení těchto požadavků může mít za následek omezení uvádění výrobků na trh, regulatorní sankce nebo vznik odpovědnosti za porušení právních povinností. V praxi bude proto nezbytné vytvořit interní compliance systémy, umožňující průběžné ověřování souladu obalů s novými pravidly.

Postupný časový náběh požadavků a povinností

Přestože PPWR obecně nabývá účinnosti a stává se přímo použitelným dnem 12. srpna 2026, tak převážná část konkrétních požadavků a povinností bude realizována postupně, zejména po 1. lednu 2028. Důvodem je skutečnost, že mnohé technické aspekty regulace musí být teprve konkretizovány prostřednictvím prováděcích aktů Evropské komise.

V tomto směru bude pro podniky nutností jak průběžně sledovat vydávání prováděcí legislativy, tak i včas reagovat na nové technické požadavky. Právě průběžné monitorování legislativního vývoje bude jedním z klíčových předpokladů úspěšné implementace PPWR.

JUDr. Pavel Koukal

Advokát

Associate Partner

JUDr. Michal Gola, LL.M.

Advokát

Senior Associate

[RÖDL](#)

Platněřská 191/2

110 00 Praha 1

Tel.: +420 236 163 111

e-mail: michal.gola@roedl.com

E-mail: pavel.koukal@roedl.com

[\[1\]](#) Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2025/40 ze dne 19. prosince 2024 o obalech a obalových odpadech, o změně nařízení (EU) 2019/1020 a směrnice (EU) 2019/904 a o zrušení směrnice 94/62/ES.

[\[2\]](#) Směrnice Evropského parlamentu a Rady 94/62/ES ze dne 20. prosince 1994 o obalech a obalových odpadech.

Další články:

- [Rozhodnutí Nejvyššího soudu ke změně klíče pro stanovení příspěvků na správu domu a pozemku, k samotnému stanovení příspěvků a k rozúčtování nákladů na služby](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 41.: Záruka za jakost v kupní smlouvě](#)
- [Dvacet let vlastní cestou. Arthur Braun o svobodě, číslech a lidském elementu advokacie](#)
- [Komu náleží vlastnické právo k náhradní veřejné komunikaci postavené investorem?](#)
- [AML rizika u luxusních nákupů](#)
- [Recentní judikatura Nejvyššího soudu k důvodům neplatnosti usnesení valné hromady](#)
- [Tlačítko pro odstoupení od smlouvy jako nový standard spotřebitelského online rozhraní](#)
- [Formální a materiální stránka přestupku; case study](#)
- [Cyber Resilience Act: od září 2026 budete muset hlásit incidenty i zranitelnosti. Jste na to připraveni?](#)
- [Sleva z ceny díla vs. náhrada škody při vadném plnění díla](#)
- [Dobré mravy jako krajní korektiv soudního rozhodování: vývoj judikatury Nejvyššího a Ústavního soudu](#)